

Şu Hayvanların

Dünyamızda yaşayan milyonlarca hayvan türü var. Bu hayvanların çoğu birbirinden ilginç özelliklere sahip. Bu ilginç özelliklerin bir kısmı hayvanların görme duyusu ve gözleriyle ilgili. Peki hayvan gözlerinin bu özellikleri neler?

Burada bir bukalemunun gözünü yakından görüyorsunuz.

Bu bukalemun nereye bakıyor dersiniz?

Aynı anda bir gözünüzü sağa, diğer gözünüzü de sola çevirebilir misiniz? Biz insanlar bunu yapamayız ama bir bukalemun yapabilir! Bukalemunların gözleri birbirinden bağımsız olarak hareket edebilir. Bu nedenle görüş alanları çok geniştir ve aynı anda farklı yönlerdeki nesnelere odaklanabilirler. Bukalemunların gözkapakları koni şeklindedir ve üstleri pullarla kaplıdır. Gözkapaklarının arasından gözlerinin yalnızca küçük bir bölümü görünür.

Gözlerine Bakın...

Getty Images

Bu fotoğrafta bir sineğin gözünü yakından görüyorsunuz. Dikkatli bakarsanız minik gözleri de fark edebilirsiniz.

Visual Photos

Gekoların gözbebekleri küçüldükçe ince uzun, dikey bir çizgi gibi görünür.

Böceklerin çok sayıda gözü olduğunu biliyor muydunuz? Örneğin, sinekler. Bir sineğe dikkatle baktığınızda kocaman iki gözü olduğunu görürsünüz. Aslında bu kocaman gözlerin her biri çok sayıda minik gözden oluşur. Bu tip gözlere "bileşik göz" denir. Bileşik gözleri oluşturan minik gözlerin her biri altıgen şeklindedir. Ayrıca sineklerin gözkapakları yoktur. Gözlerini bacıklarını kullanarak temizlerler.

Getty Images

Şu gekoya bakın, sizce ne yapıyor? Gözünü diliyle temizliyor. Çoğu geko türünün gözkapaklığı yoktur. Ancak gözlerini saydam bir zar örter. Gekolar bu zarı dilleriyle temizler. Gekolar, az ışıktaki görebildiklerinden geceleri kolayca avlanırlar.

Getty Images

Sizce bir örümceğin kaç gözü olabilir? 2? 4? 6? 8? Hemen yanıtlayalım. Hepsi de olabilir. Ancak çoğu örümceğin sekiz gözü vardır. Yandaki fotoğrafta gördüğünüz sıçrayan örümceğin de sekiz gözü var. Gözlerinden dördü başının iki yanında bulunur. Bu gözler görüntüleri net olarak algılamaz; ancak hareketleri algılar. Örümceğin diğer gözleri ise başının önünde yer alır. Bunlardan ikisi hepsinden daha büyüktür. Bu gözler görüntüleri net olarak algılar. Ayrıca örümceklerin de gözkapığı yoktur.

Burada örümceğin yalnızca öndeki gözlerini görüyorsunuz. Bu örümceğin fotoğrafta göremediğiniz dört gözü daha var!

Yılanların görüşü insanlarınkine benzer. Yılanların gözleri renklere duyarlıdır ve hareketli cisimleri algılayabilir. Gözkapakları yoktur. Ancak gözlerinde saydam bir zar bulunur. Bazı yılanlar geceleri avlanır. Karanlıkta avlanabilmelerini ağızlarının üst kısmında bulunan ısı algılayıcıları sağlar. Bu algılayıcılar sayesinde yılan yakınında bulunan bir hayvanın yaydığı ısıyı algılar. Bu da yılanın beyinde hayvanın bir görüntüsünün oluşmasını sağlar. Böylece yılan karanlıkta bile avının yerini belirleyebilir.

Bu cadımakilerin gözbebeklerinin büyüklüğüne bakın. Yukarıdakinin gözbebekleri topluğne başı kadar, alttakininse daha büyük.

Daha önce hiç böyle gözler görmüş müydünüz? Bu gözlerin sahibi bir cadımake. Cadımakilerin gözleri vücutlarına oranla çok büyüktür ve dışarı doğru çıkıktır. Bu hayvanlar gözlerini oynatamaz. Farklı bir yöne bakmaları gerektiğinde başlarını döndürürler. Boyunları çok esnek olduğundan başlarını hem sol hem de sağ taraftan tam arkaya kadar çevirebilirler. Gözbebekleri karanlıkta çok büyür. Bu özellikleri, geceleri avlarını daha iyi görebilmelerinde rol oynar. Ancak cadımakiler geceleri renkleri pek ayırt edemez.

Şefika Eroğlu Özcan

